II

(Akty prijaté podľa Zmluvy o ES/Zmluvy o Euratome, ktorých uverejnenie nie je povinné)

ROZHODNUTIA

KOMISIA

ROZHODNUTIE KOMISIE

zo 16. júla 2008

o štátnej pomoci C 29/04 (ex N 328/03), ktorú Taliansko zamýšľa poskytnúť v prospech cukrovaru vo Villasore, ktorý je vo vlastníctve spoločnosti Sadam ISZ

[oznámené pod číslom K(2008) 3531]

(Iba talianske znenie je autentické)

(2009/704/ES)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili svoje pripomienky v súlade s uvedenými ustanoveniami a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

I. **POSTUP**

(1) Listom z 22. júla 2003 Taliansko notifikovalo Komisii pomoc v prospech cukrovaru vo Villasore, ktorý je vo vlastníctve spoločnosti Sadam ISZ. Listami z 19. septembra 2003 a 30. marca 2004 Taliansko oznámilo Komisii dodatočné informácie.

(2) Listom z 8. septembra 2004 Komisia informovala Taliansko o svojom rozhodnutí začať konanie v zmysle článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES, pokiaľ ide o túto pomoc.

(3) Listami z 13. októbra 2004 a 7. apríla 2005 Taliansko predložilo Komisii pripomienky talianskych orgánov k rozhodnutiu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania.

(4) Rozhodnutie Komisie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* [1]. Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky k uvedenej pomoci.

(5) Komisia dostala pripomienky od zainteresovaných strán. Zaslala ich Taliansku s tým, že mu poskytla možnosť pripomienkovať ich, a tieto pripomienky dostala listom z 18. mája 2005.

(6) Listom z 31. januára 2008 a zo 14. apríla 2008 talianske orgány zaslali Komisii informácie požadované listom z 29. marca 2007.

II. **OPIS**

(7) Príjemca pomoci, cukrovar vo Villasore, ktorý je vo vlastníctve spoločnosti Sadam ISZ, je jediným podnikom na spracovanie cukrovej repy na území Sardínie (jedného z najväčších ostrovov v Stredozemnom mori).

(8) Talianske orgány poskytli tomuto cukrovaru 3,5 milióna EUR, aby ho čiastočne odškodnili za straty v dôsledku poklesu produkcie cukru, spôsobené znížením výnosu cukrovej repy následkom sucha v rokoch 2001 – 2002.

(9) Pokiaľ ide o produkciu cukrovej repy, príslušné orgány poskytli údaje, ktoré svedčia o poklese regionálnej produkcie a následne o poklese výnosu cukrovaru. V porovnaní s referenčným obdobím rokov 1998 – 2000 došlo v roku 2001 k poklesu produkcie o 39 % a v roku 2002 o 68 % [2].

[1] Ú. v. EÚ C 51, 1.3.2005, s. 9.

[2] Komisia schválila poskytnutie pomoci sardínskym poľnohospodárskym výrobcom na základe bodu 11.3 usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva (Ú. v. ES C 28, 1.2.2000, s. 2) za škody, ktoré utrpeli následkom tohto sucha, pomoc N 745/2000 a N 331/2000.

(10) Príslušné orgány vypočítali škodu, ktorú utrpel cukrovar vo Villasore, na základe údajov z bilancie spoločnosti za roky 1998 až 2002 a odhadli ju na 6 858 448 EUR ([3]). Spôsob výpočtu škody je takýto: orgány vypočítali pomer pevných nákladov a jednej tony cukru počas referenčného obdobia (rokov 1998 – 2000) a tento údaj porovnali s pomerom pevných nákladov a jednej tony cukru v období rokov 2001 a 2002. Za pevné náklady považovali: stálych zamestnancov, práce spojené s manipuláciou (služby poskytované tretími osobami a odbery zo skladu), režijné náklady, odpisy a finančné náklady ([4]). Počas referenčného obdobia bol dosah pevných nákladov na výrobok 166,61 EUR/t ([5]). Pokiaľ ide o roky 2001 – 2002, rovnakým spôsobom výpočtu sa dospelo k týmto výsledkom: v roku 2001 bol dosah pevných nákladov na výrobok 287,95 EUR/t ([6]) a v roku 2002 predstavoval tento dosah 569,18 EUR ([7]). K väčšiemu dosahu pevných nákladov oproti referenčnému obdobiu sa dospelo tak, že sa odpočítal dosah pevných nákladov v referenčnom období od dosahu pevných nákladov v rokoch 2001 a 2002. Výsledok za rok 2001 predstavuje 121,34 EUR/t a výsledok za rok 2002 je 402,58 EUR/t ([8]). S cieľom vyčísliť celkovú utrpenú škodu sa celková produkcia cukru v rokoch 2001 a 2002 vynásobila uvedeným indexom. V roku 2001 sa škoda vyčíslila na 2 427 278 EUR a v roku 2002 na 4 431 170 EUR ([9]), t. j. na celkovo 6 858 448 EUR.

(11) Suma 3,5 milióna EUR, ktorú poskytli talianske orgány, teda zodpovedala 51 % utrpenej škody. Talianske orgány vysvetlili, že výška pomoci bola určená rozpočtovými požiadavkami.

(12) Táto pomoc sa nemôže kombinovať s inou pomocou.

(13) Talianske orgány predložili dokumentáciu, ktorú za Sardíniu vypracovala Regionálna poľnohospodársko-meteorologická služba (SAR) ([10]) a v ktorej sa uvádzajú meteorologické údaje za posledných 10 rokov, aby sa preukázala výnimočnosť sucha, ktoré postihlo ostrov v rokoch 2001 – 2002. Tieto údaje okrem iného naznačujú obdobie trvania sucha, úroveň zásob vody, ako aj údaje týkajúce sa agroklimatickej situácie na Sardínii v rokoch 2001 – 2002.

(14) Talianske orgány okrem toho uviedli, že niekoľkokrát sa poskytla pomoc na pestovanie cukrovej repy. Počas obdobia rokov 1990 – 2002 sa pomoc poskytla v rokoch 1995, 2000, 2001 a 2002.

(15) Talianske orgány považovali pomoc za zlučiteľnú so spoločným trhom podľa bodu 11.3.1 usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva na obdobie rokov 2000 – 2006 (ďalej len „usmernenia“) ([11]), pretože podľa ich názoru má nahradiť škodu, ktorú cukrovar utrpel v dôsledku poklesu produkcie cukrovej repy, spôsobeného meteorologickým javom považovaným za prírodnú katastrofu.

(16) Talianske orgány sa domnievali, že tento výklad je v súlade s postupom Komisie ([12]) v tých prípadoch, kde existuje úzka vzájomná závislosť medzi základnou poľnohospodárskou výrobou a procesom poľnohospodársko-priemyselného spracovania, a najmä keď príslušný poľnohospodársko-priemyselný podnik nemá alternatívne zdroje zásobovania.

(17) V tejto súvislosti talianske orgány zdôraznili, že v cukrovarníckom odvetví založenom na cukrovej repe sú poľnohospodárske a priemyselné zložky úzko späté a vzájomne závislé. Existencia podniku na spracovanie repy závisí od existencie vhodnej oblasti získavania dodávok a činnosť cukrovaru vo Villasore je založená výlučne na spracovaní cukru z cukrovej repy vypestovanej v „oblasti získavania dodávok“, ktorá sa nachádza na ostrove. Talianske orgány tvrdia, že cukrová repa vypestovaná v stredozemskej oblasti sa vzhľadom na svoje fyziologické vlastnosti musí zozbierať v krátkom časovom úseku, keď má najvyšší obsah cukru, a musí sa rýchlo dopraviť (do 36 hodín po zbere) do spracovateľského podniku, inak v nej klesne obsah cukru a napadnú ju huby, následkom čoho bude nepoužiteľná. Z tohto dôvodu sú oblasti získavania dodávok zvyčajne umiestnené v okruhu 80 – 100 kilometrov od spracovateľských podnikov a čas zberu a čas spracovania je veľmi krátky. Najbližší zdroj získavania dodávok sa nachádza

([3]) Príslušné orgány predložili Komisii bilanciu a svoj odhad nákladov na škody listom z 27. novembra 2003.

([4]) Príslušné orgány odpočítali sadzbu 27,2 % od odpisov za roky 2000 – 2002, ktorá sa rovná výške pomoci, ktorú spoločnosť Sadam Spa dostala ako štátnu pomoc na investície v rámci reštrukturalizácie spracovateľského podniku vo Villasore. Štátna pomoc N 157/99, rozhodnutie (2000) D/103781 z 19. mája 2000 (Ú. v. ES C 175, 24.6.2000, s. 20).

([5]) Za celé referenčné obdobie predstavuje výška pevných nákladov 15 762 413,37 EUR a celkový objem produkcie cukru je 94 609 ton (15 762 413,37/94 609 = 166,61 EUR/t).

([6]) V roku 2001 predstavovali pevné náklady 5 760 061,14 EUR a produkcia cukru bola 20 004 ton (5 760 061,14/20 004 = 287,95 EUR/t).

([7]) V roku 2002 predstavovali pevné náklady 6 265 000,70 EUR a produkcia cukru bola 11 007 ton (6 265 000,70/11 007 = 569,18 EUR/t).

([8]) V roku 2001 (287,95 – 166,61) = 121,34 EUR/t, v roku 2002 (569,18 – 166,61) = 402,58 EUR/t.

([9]) V roku 2001 (121,34 × 20 004) = 2 427 278 EUR, v roku 2002 (402,58 EUR × 11 007 t) = 4 434 170 EUR.

([10]) SAR je poľnohospodársko-meteorologická verejná služba na Sardínii.

([11]) Ú. v. ES C 28, 1.2.2000, s. 1.

([12]) V tejto súvislosti citujú rozhodnutie Komisie z 5. decembra 2000 prijaté v rámci dokumentácie týkajúcej sa štátnej pomoci N 185/2000 (Ú. v. ES C 19, 20.1.2001, s. 6). V tomto prípade Komisia považovala odškodnenie podnikov za čistenie mušlí následkom znečistenia rastlinným slizom v roku 1997 za vhodné v súlade s článkom 87 ods. 2 písm. b) zmluvy.

v kontinentálnom Taliansku a od cukrovaru vo Villasore je vzdialený vyše 250 km (z toho 180 km po mori).

(18) Talianske orgány pripomenuli, že výroba cukru sa na úrovni Spoločenstva riadi spoločnou organizáciou trhu s cukrom (nariadenie o spoločnej organizácii trhu s cukrom) ([13]), ktorá v skutočnosti ustanovuje, že cukrovary musia uzavrieť zmluvy s pestovateľmi cukrovej repy vo svojej oblasti získavania dodávok na kvóty pre výrobu cukru „A + B“, ktoré im udeľuje štát, aby sa na ne mohli vzťahovať ceny a príjmy zaručené spoločnou organizáciou trhu. Na nadprodukciu cukru sa v porovnaní s kvótami „A + B“ nemôžu vzťahovať vnútroštátne podporné opatrenia a nemôže sa ani voľne predávať na spoločnom trhu. Z toho vyplýva, že cukrovar a poľnohospodárske podniky, ktoré mu zvyčajne zabezpečujú dodávky, vymedzia vo svojej pestovateľskej zmluve plochy na obrábanie, z ktorých produkcia nepresiahne kvóty „A + B“, ktoré štát udelil cukrovaru. Za týchto okolností cukrovar môže len ťažko získavať dodávky z inej oblasti produkcie cukrovej repy, ako je vlastná oblasť produkcie, vzhľadom na obmedzenú dostupnosť produktu na spracovanie mimo pestovateľských zmlúv, na nutnosť dohôd v tomto zmysle medzi spoločnosťami na spracovanie cukru a napokon, pokiaľ ide o stredozemskú oblasť, na to, že alternatívne repárske oblasti sa musia nachádzať dostatočne blízko, aby zabezpečili výnos z použiteľného produktu.

(19) Talianske orgány zvažovali aj možnosť, že podnik vo Villasore nájde surovinu na spracovanie inde, ale vzdialenosť od oblastí produkcie nachádzajúcich sa v kontinentálnom Taliansku je taká veľká, že preprava cukrovej repy bude nehospodárna, odhliadnuc od toho, že surovina sa do miesta určenia pravdepodobne dostane v nepoužiteľnom stave.

(20) Talianske orgány poskytli Komisii simuláciu lehôt a nákladov na prepravu cukrovej repy z „alternatívnej oblasti“, ktorá sa nachádza v kontinentálnom Taliansku. Preprava cukrovej repy na Sardíniu vraj trvá približne 2,5 dňa odo dňa jej naloženia. Keďže spracovanie cukrovej repy sa nevyhnutne musí uskutočniť do tridsiatich šiestich hodín po zbere (1,5 dňa), do miesta určenia by sa dostala v nepoužiteľnom stave. Náklady na tento úkon, ako ich vypočítali príslušné orgány, predstavujú približne 10 188 000 EUR za obidve obdobia.

(21) Pokiaľ ide o osobitný aspekt sucha a politiky vodného hospodárstva (súvisiacej so suchom) uplatňovanej na Sardínii, talianske orgány uviedli, že v roku 1995 bol vyhlásený stav vodnej núdze a bol vymenovaný osobitný komisár (Commissario Governativo per l'Emergenza Idrica), ktorý má osobitné právomoci v oblasti riadenia vodných zdrojov, ako aj v oblasti uskutočnenia prác na infraštruktúre prvoradého významu.

([13]) V čase notifikácie pomoci sa trh riadil nariadením Rady (ES) č. 1260/2001 z 19. júna 2001 o spoločnom organizovaní trhu v sektore cukru (Ú. v. ES L 178, 30.6.2001, s. 1).

(22) Talianske orgány zároveň uviedli, že plánom regionálneho rozvoja Sardínie na obdobie rokov 2000 – 2006 sa ustanovovali osobitné opatrenia na pestovanie cukrovej repy. Z týchto opatrení možno uviesť zavlažovaciu úpravu poľnohospodárskych pozemkov, nadobudnutie zavlažovacieho systému a zariadení v poľnohospodárskych podnikoch, zavedenie modernejších strojov, ako aj strojov na zúrodnenie pôdy a ochranu rastlín.

III. **OPIS DÔVODOV ZAČATIA KONANIA**

(23) Komisia začala konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES, pretože pochybovala o zlučiteľnosti opatrenia s článkom 87 ods. 2 písm. b) zmluvy, v ktorom sa považuje za zlučiteľnú so spoločným trhom pomoc na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami. Pokiaľ ide o výnimky zo všeobecnej zásady nezlučiteľnosti štátnej pomoci so spoločným trhom, ktorá je ustanovená článkom 87 ods. 1 zmluvy, Komisia vykladá pojem „prírodná katastrofa“, o ktorom je zmienka v článku 87 ods. 2 písm. b), reštriktívne. Komisia až doteraz pripúšťala, že prírodnými katastrofami môžu byť zemetrasenia, lavíny, zosuvy pôdy a záplavy.

(24) Komisia sa vždy domnievala, že samotné meteorologické javy, ako napríklad mráz, krupobitie, poľadovica, dážď alebo sucho sa nemôžu považovať za prírodné katastrofy v zmysle článku 87 ods. 2 písm. b). So zreteľom na škody, ktoré môžu spôsobiť tieto javy poľnohospodárskej výrobe alebo prostriedkom poľnohospodárskej výroby, Komisia totiž pripustila, že tieto udalosti sú prírodnými katastrofami v prípade, že výška škody dosahuje určitý prah (ktorý bol stanovený na 20 % obvyklej produkcie v znevýhodnených regiónoch a na 30 % obvyklej produkcie v ostatných regiónoch). V usmerneniach ([14]) sa v bode 11.3 ustanovuje, že štátna pomoc na odškodnenie strát spôsobených nepriaznivými poveternostnými podmienkami sa môže poskytnúť iba poľnohospodárom alebo združeniam výrobcov, ktorých sú poľnohospodári členmi. Komisia považuje pomoc, na ktorú sa vzťahuje bod 11.3, za zlučiteľnú so spoločným trhom podľa článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy za predpokladu splnenia určitých podmienok.

(25) Komisia vždy považovala ustanovenia bodu 11.3 usmernení za neuplatniteľné na poľnohospodársko-priemyselné spracovateľské podniky, pretože podľa jej názoru existuje určitá pružnosť v riadení ich dodávok. Zjavne sem možno zahrnúť dodatočné náklady na suroviny a/alebo nižšie výnosy, ktoré však nemôžu byť dôvodom na priame uplatňovanie pravidiel uplatniteľných na poľnohospodársku výrobu.

([14]) Pozri poznámku pod čiarou č. 11.

(26) Keďže talianske orgány nepredložili iný právny základ na preskúmanie a prípadné schválenie štátnej pomoci, Komisia v tomto štádiu konania nemôže vylúčiť, že plánovaná štátna pomoc predstavuje iba prevádzkovú pomoc, inými slovami, pomoc zameranú na oslobodenie podniku od nákladov, ktoré by zvyčajne musel znášať v rámci svojho bežného hospodárenia alebo svojich obvyklých činností.

(27) Okrem toho údaje poskytnuté talianskymi orgánmi a ostatné údaje, ktoré Komisia mala k dispozícii, naznačujú, že spoločnosť Sadam ISZ a spoločnosti, ku ktorým táto spoločnosť priamo alebo nepriamo patrila – najmä SAM ([15]) a FINBIETICOLA Spa ([16])–, sú schopné uniesť zníženie výnosov tohto podniku.

(28) Napokon, keby sa aj z nejakého dôvodu zásada kompenzácie uvedená v bode 11.3 usmernení dala na Sadam ISZ uplatňovať (*quod non* v tomto štádiu konania), referenčné obdobie, ktoré talianske orgány použili na výpočet pomoci, by bolo nesprávne.

IV. **PRIPOMIENKY ZAINTERESOVANÝCH STRÁN**

(29) V čase začatia konania Komisia dostala pripomienky od spoločnosti Sadam ISZ ([17]), od predsedu regiónu Sardínia ([18]) a od spoločnosti Brumar Srl ([19]).

Spoločnosť Sadam ISZ

(30) Spoločnosť Sadam ISZ vo svojich pripomienkach opakuje dôvody uvedené v bodoch 12 až 36 listu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, ktoré priviedli talianske orgány k zámeru poskytnúť štátnu pomoc: mimoriadne sucho, chýbajúca možnosť získavať dodávky z iných oblastí z dôvodu osobitnej štruktúry organizácie trhu s cukrom, chýbajúca možnosť prepravy súvisiaca s ostrovnou polohou cukrovaru, dôležitosť poľnohospodársko-priemyselného odvetvia cukru v hospodárstve ostrova. Zároveň poskytuje informácie o vývoji vlastníctva spoločnosti, ktorú v súčasnosti vlastní výlučne skupina Eridania Sadam. Po vystúpení spoločnosti Sviluppo Italia SpA zo skupiny v decembri 2003 totiž prešiel aj podiel spoločnosti Finbieticola v októbri 2004 na Eridania Sadam. Sadam ISZ poskytol kópiu zmluvy uzavretej medzi súkromnými a verejnými orgánmi s cieľom zaručiť plynulosť produkcie cukrovej repy na Sardínii. V tejto súvislosti región Sardínia preberá záväzok prijať všetky potrebné iniciatívy na oživenie investícií do odvetvia cukrovej repy, osobitne investícií týkajúcich sa riadenia vodných zdrojov, a na získanie povolenia od Komisie v čo najkratšej lehote, pokiaľ ide o notifikovanú pomoc vo výške 3,5 milióna na kompenzovanie strát spôsobených suchom.

(31) Spoločnosť Sadam ISZ sa nazdáva, že jej produkcia nemá žiadny vplyv na vývoj európskeho trhu, nielen preto, lebo predstavuje iba 0,2 % tohto trhu, ale aj preto, lebo táto produkcia je z 98 % určená pre sardínsky trh, pričom pokrýva takmer 50 % jeho potrieb, zatiaľ čo skupina Eridania Sadam vyrába 35 % talianskeho cukru, čo predstavuje 1,7 % európskeho cukru, a ovláda 23 % národného trhu, čo predstavuje 2,15 % európskeho trhu.

Predseda regiónu Sardínia

(32) Predseda regiónu Sardínia zdôrazňuje celkom mimoriadny charakter situácie, ktorá bola príznačná pre roky 2001 – 2002, ktorý v žiadnom prípade nemôže „byť precedensom v budúcnosti uplatniteľným na ďalšie situácie“. Predseda regiónu Sardínia zdôrazňuje negatívny vplyv, ktorý by malo uzavretie jediného cukrovaru na hospodárstvo ostrova z hľadiska významu odvetvia cukrovej repy na Sardínii, počtu dotknutých poľnohospodárskych podnikov (1 300 podnikov, ktoré zamestnávajú okolo 5 000 zamestnancov), počtu stálych zamestnancov (83) a sezónnych zamestnancov cukrovaru (takmer 200), nerátajúc pracovné miesta vytvorené v súvislosti s touto činnosťou (tretie osoby zodpovedné za pestovanie a zber cukrovej repy, dopravcovia, podniky zabezpečujúce manipuláciu so zariadeniami) a z hľadiska racionálneho riadenia poľnohospodárskych produkcií ako celku, pretože cukrová repa je dôležitou plodinou v rámci striedania plodín. Predseda regiónu pripomína význam, ktorý regionálny správny orgán prikladá odvetviu cukrovej repy a jeho záväzok na zachovanie tohto odvetvia.

Spoločnosť Brumar Srl

(33) Spoločnosť Brumar Srl tvrdí, že cukrovar Sadam neutrpel škody, pretože mal možnosť kúpiť cukor vo Francúzsku, v Nemecku, Slovinsku a v Chorvátsku, že všetky talianske cukrovary zvýšili od 1. októbra 2003 cenu bieleho cukru o 50 EUR/t s čistým výnosom 80 miliónov EUR v prospech piatich cukrovarov, ktoré sa nachádzajú na talianskom území. Podľa spoločnosti Brumar Srl spoločnosť Sadam bola hlavným príjemcom tohto výnosu, keďže vlastní väčšinu talianskej produkcie. Spoločnosť Brumar Srl sa napokon domnieva, že štátna pomoc by sa mala poskytnúť pestovateľom cukrovej repy za škody, ktoré utrpeli v dôsledku neúrody spôsobenej suchom, ako aj pre nedostatok pracovníkov, ktorí neboli najatí spracovateľskými podnikmi.

([15]) SAM srl je spoločnosť kontrolovaná spoločnosťou Sadam Spa. Skupina Sadam vlastní 35 % národnej produkcie cukru.
([16]) Poslaním spoločnosti FINBIETICOLA Spa je predovšetkým účasť v talianskom cukrovarníckom priemyselnom odvetví, v ktorom má kapitálovú účasť.
([17]) List z 31. marca 2005.
([18]) List z 10. decembra 2004.
([19]) Fax zo 7. marca 2005.

V. **PRIPOMIENKY TALIANSKA**

(34) Talianske orgány zaslali svoje pripomienky v čase začatia konania listami z 13. októbra 2004 a 7. apríla 2005 a svoje pripomienky k listu spoločnosti Brumar Srl vyjadrili listom zo 17. mája 2005.

(35) Pokiaľ ide o pripomienky spoločnosti Brumar Srl, talianske orgány ich všetky popierajú a v tomto prípade ich považujú za irelevantné so zreteľom na to, že cukrovar vo Villasore nikdy nedoviezol cukor z krajín, ktoré uviedla spoločnosť Brumar Srl, pričom zvýšenie cien bieleho cukru sa vzťahuje na celú taliansku produkciu a na hospodársky rok 2003, ktorý je neskorší ako roky, za ktoré sa vraj poskytla štátna pomoc, a napokon popierajú výpočty týkajúce sa predpokladaných výnosov, ktoré v roku 2003 vo všeobecnosti dosiahli talianske cukrovarnícke podniky a najmä skupina Eridania Sadam: v roku 2003 skupina Eridania Sadam, ktorej členom je Sadam ISZ, vyrobila 34 % talianskeho cukru.

(36) Vo svojom liste z 13. októbra 2004 talianske orgány priznávajú, že Komisia predložila všetky základné údaje zo spisu a všetky údaje poskytnuté v predchádzajúcej fáze začatia konania vo veci formálneho zisťovania, najmä právny základ, kompenzačný charakter navrhovaného opatrenia, podrobné podmienky výpočtu pomoci, dôležitý právny základ na schválenie opatrenia, vzájomnú prepojenosť medzi poľnohospodárskou a priemyselnou zložkou odvetvia cukrovej repy, neexistenciu možnosti získavať dodávky z iných oblastí produkcie pre spracovateľskú činnosť umiestnenú na Sardínii a význam uvedeného odvetvia pre hospodárstvo ostrova.

(37) Talianske orgány sa nazdávajú, že opatrenie pomoci neovplyvňuje obchod v rámci Spoločenstva, pretože jeho vplyv sa prejavuje na regionálnej úrovni: produkciu cukrovaru vo Villasore pohltí na 98 % miestny trh a táto produkcia preto nekonkuruje ostatným podnikom Spoločenstva, či už na trhu kontinentálneho Talianska, na trhu Spoločenstva alebo na medzinárodnom trhu. Talianske orgány sa domnievajú, že Komisia by v súlade so svojím dokumentom Komunikačný projekt. Nové usmernenia na posúdenie štátnej pomoci, ktorá má obmedzený vplyv na obchod v rámci Spoločenstva mala pripisovať väčší význam hospodárskemu vplyvu uvedeného opatrenia, najmä vzhľadom na jeho nepatrný vplyv na obchod. Podľa talianskych orgánov tvrdenie Komisie ([20]), že „Taliansko zastáva významné miesto vo výrobe cukru“, by sa malo dať do súvisu aspoň s poznámkou, že Taliansko bolo iba štvrtým najväčším európskym výrobcom cukru, a že v tomto kontexte skupina Eridania Sadam mala na trhu podiel o trocha väčší ako 1,5 % európskeho trhu, zatiaľ čo produkcia spoločnosti Sadam ISZ predstavovala 0,06 % (údaje za hospodársky rok 2002).

(38) Pokiaľ ide o právny základ, na základe ktorého sa opatrenie povoľuje, talianske orgány citujú mnohé predchádzajúce rozhodnutia Komisie, ktorými sa schválila štátna pomoc v poľnohospodárskom a poľnohospodársko-priemyselnom sektore na základe článku 87 ods. 2 písm. b) zmluvy a so zreteľom na vykonávacie kritériá určené v bode 11.3 usmernení (a najmä na spis štátnej pomoci N 83/2000, N 185/2000, N 657/02 a N 729/02), pričom tvrdia, že v tomto prípade sú podmienky uplatnenia uvedených kritérií splnené.

(39) Talianske orgány upozorňujú Komisiu na bod 3.4 usmernení, v ktorom sa ustanovuje, že skutočnosť, že opatrenie pomoci nespĺňa vo všetkých bodoch predpoklady ustanovené v samotných usmerneniach, nezbavuje Komisiu povinnosti preskúmať jednotlivé prípady samostatne so zreteľom na zásady vysvetlené v článkoch 87, 88 a 89 zmluvy, na spoločnú poľnohospodársku politiku a politiku rozvoja vidieka Spoločenstiev. Talianske orgány sa preto domnievajú, že keby Komisia rozhodla, že článok 87 ods. 2 písm. b) nie je uplatniteľný na navrhované opatrenie, toto opatrenie by malo byť schválené na základe článku 87 ods. 3 písm. c).

(40) Podľa talianskych orgánov by navrhované opatrenie umožnilo cukrovaru čiastočne vykompenzovať značné straty, ktoré utrpel v dôsledku poklesu produkcie cukru spôsobeného nedostatkom suroviny na spracovanie následkom veľkého sucha v období rokov 2001 – 2002. Bežná úroda cukrovej repy na Sardínii by spracovateľskému podniku umožnila dosiahnuť hospodársku rovnováhu. Poskytnutá podpora, ktorú talianske orgány opäť označili za mimoriadne a *ad hoc* opatrenie, preto tiež údajne umožňuje dokončiť celý projekt reštrukturalizácie, zavedený v roku 1999 so značnými investíciami v priemyselnej ([21]) a poľnohospodárskej oblasti (pozri opatrenie 4.9 N regionálneho rozvojového plánu pre Sardíniu schváleného Komisiou), so ziskom pre hospodársky rozvoj celého regiónu.

([20]) Pozri bod 38 listu o začatí konania.
([21]) Pozri poznámku pod čiarou č. 4.

(41) Talianske orgány považujú odkaz na interné správy skupiny Sadam Eridania za irelevantný z hľadiska posúdenia tohto prípadu. Vzhľadom na značné pasíva v roku 2003 pristúpila skupina Sadam Eridania a FINBIETICOLA Spa v decembri 2003 k rekapitalizácii podniku prostredníctvom vkladu 5 039 393 EUR, čím si splnila svoje záväzky voči kontrolovanej spoločnosti vo vzťahu k normálnym rizikám podniku, ktoré spoločnosť Sadam ISZ znášala v roku 2003 (rok normálneho manažmentu/normálnej produkcie). Po tejto rekapitalizácii verejný akcionár – spoločnosť Sviluppo Italia – vystúpil zo skupiny, pretože sa na tejto rekapitalizácii nezúčastnil. Talianske orgány sa nedomnievajú, že povinnosťou kontrolujúcej spoločnosti môže byť nahradiť prostredníctvom finančných tokov v rámci skupiny straty spôsobené mimoriadnou a nepredvídateľnou udalosťou na základe dôkladného plánovania podnikateľských činností skupiny. Talianske orgány tvrdia, že zodpovednosť akcionárov za kontrolu musia vymedzovať požiadavky vyplývajúce z bežných činností podniku.

(42) Napokon, pokiaľ ide o referenčné obdobie určené na výpočet náhrady škody, talianske orgány sa domnievajú, že dodržali zásady ustanovené v bode 11.3.2 usmernení. Okrem toho, rozdiel medzi hodnotou škody, ktorú podnik skutočne utrpel (6 858 448 EUR), a navrhovanou výškou pomoci (3,5 milióna EUR) vylučuje nadmernú kompenzáciu. Talianske orgány poukazujú na to, že Komisia už schválila spôsoby výpočtu škody, ktoré sa líšia od spôsobov uvedených v usmerneniach, pričom použitý spôsob nesmie vykompenzovať utrpené škody nadmerne ([22]).

(43) Talianske orgány vo svojich posledných listoch z roku 2008 na žiadosť Komisie poskytli dodatočné spresnenia. Talianske orgány predovšetkým poskytli údaje (vyjadrené v tonách) o produkcii cukru, ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Hospodársky rok	Produkcia Villasor	Produkcia Skupina Sadam	Kvóta „A + B“ skupina Sadam	Schodok/prebytok
1999/2000	34 310,13	334 851,41	308 119,70	26 731,71
2000/2001	26 608,50	290 403,52	298 910,30	– 8 506,78
2001/2002	20 004,60	242 879,84	305 996,50	– 63 116,66
2002/2003	11 007,06	283 729,55	290 072,50	– 6 342,95
2003/2004	9 143,18	284 895,25	533 961,70	– 249 066,45
2004/2005	9 520,30	341 327,21	540 996,50	– 199 669,29
2005/2006	8 193,55	623 281,50	484 356,20	138 925,30

(44) Talianske orgány ďalej uviedli, že cukrovar vo Villasore definitívne ukončil svoju činnosť v rámci procesu reštrukturalizácie odvetvia z dôvodu reformy spoločnej organizácie trhu s cukrom. V tejto súvislosti skupina Eridania Sadam predložila 30. apríla 2007 ministerstvu pre poľnohospodársku, potravinovú a lesnú politiku návrh reštrukturalizácie prevádzky cukrovaru vo Villasore.

(45) Štátna pomoc, ktorá bola notifikovaná, sa podľa talianskych orgánov bude môcť začleniť do procesu reštrukturalizácie odvetvia a podniku, ktorý je naďalej životaschopný z hľadiska zachovania pracovných miest a odbytísk pre sardínske poľnohospodársko-energetické odvetvie.

VI. **POSÚDENIE POMOCI**

Organizácia trhu

(46) Príslušné opatrenie je pomoc, ktorá sa má poskytnúť v prospech cukrovaru. V súlade s článkom 36 nariadenia Rady (ES) č. 318/2006 z 28. februára 2006 o spoločnej organizácii trhu s cukrom ([23]) a článkom 45 skoršieho nariadenia (ES) č. 1260/2001 sa články 87, 88 a 89 Zmluvy o ES uplatňujú na výrobky, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie. Na odvetvie, ktorého sa týka opatrenie pomoci, sa preto vzťahujú ustanovenia Spoločenstva o štátnej pomoci.

([22]) Pozri štátnu pomoc N 661/01, rozhodnutie (2003) C/130 z 13. februára 2003 (Ú. v. EÚ C 68, 21.3.2003, s. 17).
([23]) Ú. v. EÚ L 58, 28.2.2006, s. 1.

Zákaz štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES

(47) Podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

(48) Uvedené opatrenie je v súlade s vymedzením pomoci podľa článku 87 ods. 1 zmluvy so zreteľom na to, že určenému podniku (Sadam ISZ vo Villasore) poskytuje hospodársku výhodu (v podobe nenávratnej finančnej pomoci), zdroj financovania pochádza z verejných (regionálnych) prostriedkov a uvedená pomoc môže ovplyvniť obchod. Okrem toho z údajov, ktoré poskytla spoločnosť Sadam po začatí konania, je zrejmé, že táto spoločnosť pôsobí nielen na talianskom trhu, ale aj na trhu v rámci Spoločenstva (pozri odôvodnenie 31). V každom prípade, aj keď produkcia cukru vyrobeného v cukrovare vo Villasore je takmer výlučne určená na sardínsky trh, nič to nemení na skutočnosti, že príslušná pomoc môže znevýhodniť na tomto trhu prípadného konkurenta z iného členského štátu.

(49) Podľa judikatúry Európskeho súdneho dvora posilnenie konkurenčného postavenia podniku na základe štátnej pomoci vo všeobecnosti svedčí o narušení hospodárskej súťaže vo vzťahu ku konkurenčným spoločnostiam, ktorým nebola takáto podpora poskytnutá ([24]). Judikatúra naznačila, že relatívne malá výška pomoci alebo relatívne malá veľkosť podniku, ktorý je príjemcom pomoci, apriórne nevylučuje možnosť, že bude ovplyvnený obchod medzi členskými štátmi ([25]).

(50) Opatrenie ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi, pretože bráni dovozu z iných členských štátov alebo uľahčuje vývoz do iných členských štátov. Rozhodujúca je skutočnosť, že obchod v rámci Spoločenstva sa vyvíja alebo sa môže vyvinúť odlišne od uvedeného opatrenia.

(51) Výrobok, na ktorý sa vzťahuje schéma štátnej pomoci, je predmetom obchodu medzi členskými štátmi ([26]), a teda podlieha hospodárskej súťaži.

(52) Existencia spoločnej organizácie trhu s cukrom, ako sa uvádza v odôvodnení 46, na druhej strane svedčí o význame obchodu s cukrom v rámci Spoločenstva, ako aj o snahe zabezpečiť nenarušené podmienky hospodárskej súťaže na spoločnom trhu.

([24]) Rozsudok Súdneho dvora zo 17. septembra 1980, vec C-730/79, Zb. 1980, s. 2671, body 11 a 12.

([25]) Rozsudok Súdneho dvora z 21. marca 1990, vec C-142/87, Zb. 1990, s. I-959, bod 43 a rozsudok zo 14. septembra 1994, spojené veci C-278/92 a C-280/92, Zb. 1994, s. I-4103, body 40 až 42.

([26]) V odvetví cukru je objem obchodu v rámci Spoločenstva značný. Taliansko doviezlo v roku 2002 cukor z iných členských štátov (EÚ 15) v objeme 366 539 ton, zatiaľ čo vývoz dosiahol objem 37 564 ton.

(53) Návrh oznámenia Komisie o Nových usmernenia pre posudzovanie štátnej pomoci, ktoré majú obmedzený vplyv na obchod v rámci Spoločenstva, na ktorý sa odvolávajú talianske orgány (pozri odôvodnenie 37), Komisia neprijala a nemal by zmeniť vyššie uvedené odôvodnenie.

(54) Kritériá týkajúce sa ovplyvnenia obchodu a narušenia hospodárskej súťaže sú v plnom rozsahu splnené.

(55) Toto opatrenie preto predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(56) Zákaz uvedený v článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES nie je bezpodmienečný. Na to, aby sa navrhované opatrenie mohlo považovať za zlučiteľné so spoločným trhom, musí sa naň vzťahovať niektorá z výnimiek ustanovených v článku 87 ods. 2 a 3 zmluvy.

Výnimky ustanovené článkom 87 ods. 2 Zmluvy o ES

(57) Ustanovenia článku 87 ods. 2 písm. b) Zmluvy o ES, na ktoré sa odvolávajú talianske orgány, ktoré vyhlasujú pomoc určenú na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami alebo inými mimoriadnymi udalosťami za zlučiteľnú so spoločným trhom, nie sú uplatniteľné.

(58) Keďže zmluva neobsahuje žiadne vymedzenie pojmov „mimoriadna udalosť“ a „prírodná katastrofa“, je potrebné zistiť, či sucho, ktoré postihlo ostrov Sardínia, možno považovať za prírodnú katastrofu v zmysle článku 87 ods. 2 písm. b) zmluvy. Podľa stálej praxe Komisie sa totiž pojmy „prírodná katastrofa“ a „mimoriadne udalosti“ uvedené v článku 87 ods. 2 písm. b) vykladajú reštriktívne.

(59) Súdny dvor opakovane potvrdil nutnosť takéhoto reštriktívneho výkladu ([27]).

(60) Komisia doteraz považovala za prírodné katastrofy zemetrasenia, lavíny, zosuvy pôdy a povodne. Za mimoriadne udalosti boli prijaté vojny, vnútorné rozbroje a štrajky a s určitými výhradami a v závislosti od rozsahu závažné jadrové alebo priemyselné havárie a požiare, ktoré končia ťažkými stratami.

(61) Vzhľadom na ťažkosti súvisiace s predpoveďami v tejto oblasti Komisia bude aj naďalej posudzovať návrhy na poskytnutie pomoci tak, že ich bude jednotlivo skúmať v súlade s článkom 87 ods. 2 písm. b) a postupom zavedeným v tejto oblasti. Táto analýza je osobitne dôležitá v prípade pomoci poskytovanej v citlivom odvetví, ako je odvetvie cukru, kde by akékoľvek intervenčné opatrenie mohlo narážať na opatrenia ustanovené spoločnou organizáciou trhu.

([27]) Súdny dvor, 11. novembra 2004, Španielsko/Komisia, vec C-73/03, bod 37; Súdny dvor Európskych spoločenstiev, 23. februára 2006, veci C-346/03 a C-529/03, Giuseppe Atzeni a iní, bod 79.

(62) Podľa stálej praxe Komisie nie je možné samotné nepriaznivé poveternostné podmienky, ako napríklad mráz, krupobitie, poľadovicu, dážď alebo sucho považovať za prírodné katastrofy v zmysle článku 87 ods. 2 písm. b) (pozri bod 11.3.1 usmernení na roky 2000 – 2006).

(63) Doteraz nebolo sucho, a to ani výrazné, nikdy uznané za prírodnú katastrofu v zmysle článku 87 ods. 2 písm. b) zmluvy.

(64) Všeobecne možno povedať, že mimoriadna udalosť musí mať prinajmenšom vlastnosti udalosti, ktorá sa svojou povahou a svojím vplyvom na hospodárske subjekty zreteľne odlišuje od zvyčajných podmienok a presahuje rámec normálnych podmienok fungovania trhu.

(65) Napokon na základe údajov poskytnutých Talianskom sa nedá usúdiť, že sucho malo mimoriadny charakter, ale skôr dlhotrvajúci charakter: od jesene 1999 (s výnimkou novembra 2001) trvalo dlhé obdobie sucha. Rok 2001/2002 sa vyznačoval podpriemernými zrážkami, avšak nie mimoriadne podpriemernými. Obdobie rokov 1990 – 2000 skutočne zahŕňalo tri roky výraznejšieho sucha (1994 – 1995, 1998 – 1999, 1999 – 2000). Od roku 1970 sa prejavoval všeobecný trend poklesu zrážok ([28]).

(66) Ďalším faktorom, na základe ktorého sa sucho dá považovať za dlhotrvajúce, je skutočnosť, že stav vodnej núdze bol na Sardínii vyhlásený v roku 1995 ([29]) a skončil sa 31. decembra 2004 ([30]).

(67) Skutočnosť, že pomoc bola poskytnutá pestovateľom cukrovej repy štyrikrát na účely vykompenzovania strát spôsobených suchom v období rokov 1990 – 2002, naznačuje aj to, že sucho nebolo mimoriadne.

(68) Okrem toho, zohľadnenie produkcie za príslušné obdobie rokov 2001 – 2002 (pozri tabuľku v bode 43) svedčí samo osebe o značnom poklese produkcie cukrovaru vo Villasore, aj keď sa počas tohto obdobia sucho nepreukázalo.

(69) Pomoc navrhovanú talianskymi orgánmi preto nemožno schváliť na tomto právnom základe.

Výnimky ustanovené článkom 87 ods. 3 Zmluvy o ES

(70) Je potrebné preskúmať, či navrhované opatrenie možno považovať za zlučiteľné so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 zmluvy. Presnejšie, relevantné sú ustanovenia v písmene c), podľa ktorých možno považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí, za predpokladu, že nepriaznivo neovplyvnia podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom.

(71) Pri výklade uvedenej výnimky vo vzťahu k sektoru poľnohospodárstva Komisia najprv overuje uplatniteľnosť nariadenia Komisie (ES) č. 1/2004 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom pôsobiacim vo výrobe, spracovaní a odbyte poľnohospodárskych výrobkov ([31]). V prípade neuplatniteľnosti uvedeného nariadenia sa Komisia opiera o usmernenia.

(72) V tomto prípade sa nariadenie (ES) č. 1/2004 neuplatňuje, pretože pomoc je určená spracovateľskému podniku za straty spôsobené nepriaznivými poveternostnými podmienkami, čo je prípad, ktorý nie je ustanovený v uvedenom nariadení. Preto by Komisia mala posúdiť opatrenie na základe usmernení.

(73) V usmerneniach sa v bode 11.2 upravuje štátna pomoc určená na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami alebo inými mimoriadnymi udalosťami. Tento bod sa ďalej v texte nebude rozoberať, pretože patrí do pôsobnosti článku 87 ods. 2 písm. b) zmluvy, a toto uplatňovanie sa už v texte posudzovalo.

(74) V bode 11.3 usmernení sa upravuje štátna pomoc určená na náhradu škody poľnohospodárom za straty spôsobené nepriaznivými poveternostnými podmienkami, ako je mráz, dážď, poľadovica alebo sucho, čo sú udalosti, ktoré sa ako také nemôžu považovať za prírodné katastrofy v zmysle článku 87 ods. 2 písm. b) zmluvy.

(75) V prípade, že takéto udalosti spôsobia škodu na poľnohospodárskej produkcii alebo na prostriedkoch poľnohospodárskej výroby, ktorej hodnota je viac ako 20 % bežnej produkcie v znevýhodnených oblastiach a 30 % bežnej produkcie v ostatných oblastiach, Komisia ich bude považovať za prírodné katastrofy a schváli poskytnutie štátnej pomoci poľnohospodárom na vykompenzovanie týchto strát podľa článku 87 ods. 3 písm. c) zmluvy.

(76) Všeobecne platí, že sucho sa v skutočnosti môže považovať za prírodnú katastrofu, ako sa stalo v rozhodnutí N 331/02 ([32]), vzhľadom na prahovú hodnotu škody, ktorú utrpeli poľnohospodári alebo organizácie výrobcov. Komisia sa však vždy nazdávala, ako sa uvádza v liste o začatí konania, že ustanovenia bodu 11.3 usmernení nie sú uplatniteľné na poľnohospodársko-priemyselné spracovateľské podniky, ktoré sa podľa jej názoru vyznačujú určitou pružnosťou v zásobovaní. S tým, samozrejme, môžu byť spojené dodatočné náklady na suroviny a/alebo pokles výnosov, čo však neodôvodňuje priame uplatnenie pravidiel uplatniteľných na poľnohospodársku výrobu. Tento prístup, ktorý sa odráža v bode

([28]) Zdroje údajov: SAR, Le precipitazioni sulla Sardegna da Settembre 2001 ad Agosto 2002.
([29]) Rozhodnutie predsedu vlády z 20. júna 1995 Dichiarazione dello stato di emergenza, podľa zákona 225/92.
([30]) http://www.regione.sardegna.it/j/v/138?s=1&v=9&va=3&c=1219.
([31]) Ú. v. EÚ L 1, 3.1.2004, s. 1.
([32]) List Komisie K(2002) 3211 z 2. septembra 2002, http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2002/n331-02.pdf

11.3.8 usmernení, bol potvrdený v nedávnom rozsudku súdu prvého stupňa ([33]).

(77) Z toho vyplýva, že v bode 11.3 poľnohospodárskych usmernení sa vylučuje zlučiteľnosť pomoci, určenej na náhradu strát poľnohospodársko-priemyselných spracovateľských podnikov v dôsledku nepriaznivých klimatických podmienok, so spoločným trhom.

(78) Talianske orgány založili časť svojich tvrdení na skutočnosti, že príslušný cukrovar sa nevyznačuje pružnosťou v získavaní dodávok, a preto by sa pomoc mala rozšíriť na cukrovar vzhľadom na úzke spojenie medzi produkciou cukrovej repy a cukrovarom. Talianske orgány spomenuli v tejto súvislosti niekoľko rozhodnutí Komisie ako precedensy: prvý citovaný rad rozhodnutí nemožno považovať za porovnateľný, pretože sa vzťahuje na udalosti, ako sú prírodné katastrofy (pomoc N 729/02 ([34]) sa vzťahuje na kompenzácie v dôsledku povodní na juhovýchode Francúzska) alebo mimoriadne udalosti (pomoc N 83/2000 ([35]) sa vzťahuje na kontamináciu dioxínom v Belgicku, pomoc N 185/2000 ([36]) kompenzuje škody v dôsledku rozšírenia rias v Jadranskom mori v Taliansku a prípad N 657/02 ([37]) sa vzťahuje na belgické odvetvie lesného hospodárstva poškodené v dôsledku mimoriadneho rozšírenia podkôrnikov a húb). Ako už bolo uvedené, samotné sucho sa nemôže považovať za prírodnú katastrofu alebo mimoriadnu udalosť, takže uvedené rozhodnutia nemožno v danom prípade považovať za podobné precedensy.

(79) Talianske orgány sa ďalej zmienili o rozhodnutiach N 745/2000 – C 4/01 ([38]) a N 331/02 ([39]). V týchto dvoch prípadoch Komisia dospela k záveru, že sucho možno prirovnať k prírodnej katastrofe z dôvodu prahovej hodnoty spôsobenej škody. V obidvoch prípadoch je pomoc poskytnutá prvovýrobcom a „consorzi di bonifica“ (konzorciá pre zúrodňovanie pôdy). Pokiaľ ide o „consorzi di bonifica“, Komisia dospela k záveru, že poľnohospodárske usmernenia sa neuplatňujú, pretože voda nie je produkt zahrnutý v prílohe I k zmluve.

(80) Tieto „consorzi di bonifica“ sa však nemôžu považovať za rovnocenné s bežnými podnikmi, akým je príslušný cukrovar. „Consorzi di bonifica“ sú samostatné verejnoprávne podniky, ktoré riadia oblasti vysychania. Za to dostávajú od poľnohospodárov platby za dodanú závlahovú vodu. Tento rozdiel medzi „consorzi di bonifica“ a podnikmi pôsobiacimi v oblasti spracovania alebo odbytu poľnohospodárskych výrobkov potvrdila skutočnosť, že v uvedenej veci N 745/2000 – C 4/01 sa Komisia rozhodla začať konanie, pokiaľ ide o časť pomoci, ktorá sa týka podnikov a družstiev pôsobiacich v oblasti spracovania a odbytu poľnohospodárskych výrobkov, pričom uviedla, že pomoc týmto spracovateľským podnikom nemôže byť na základe poľnohospodárskych usmernení schválená. Keďže notifikácia pomoci bola následne stiahnutá, v súvislosti s týmto prípadom nebolo prijaté žiadne konečné rozhodnutie.

(81) Pokiaľ ide o ťažkosti pri získavaní dodávok v prípade cukrovaru, talianske orgány predložili argumenty, ktorými sa má v každom cukrovare preukázať existencia ťažkostí pri získavaní dodávok z inej oblasti produkcie cukrovej repy, ako je oblasť, ktorá je preň určená, v dôsledku systému zmlúv, ktorými sú viazaní pestovatelia cukrovej repy a cukrovary, ostrovnej polohy príslušného cukrovaru a krátkej lehoty uchovávania cukrovej repy. Skutočnosť, že neexistuje možnosť získavať dodávky inde, však vyplýva z nariadenia (ES) č. 1260/2001, ktorým sa zavádza systém zmlúv medzi pestovateľmi cukrovej repy a cukrovarmi. Samotné talianske orgány uviedli, že za normálnych podmienok nie je možné získavať dodávky z iných oblastí produkcie cukrovej repy určených pre iné podniky bez toho, aby to spôsobilo pokles konečnej produkcie cukru týchto iných podnikov, a teda bez toho, aby im to zabránilo dosiahnuť ich kvóty. Preto uviedli, že zvyčajne sa často nevyskytuje možnosť pre cukrovar získavať dodávky z iných oblastí produkcie, ako sú obvyklé oblasti produkcie.

(82) Argument chýbajúcej pružnosti podnikov, na ktorý sa Taliansko odvoláva, sa teda týka každého cukrovaru na základe uvedeného nariadenia (ES) č. 1260/2001, a to bez ohľadu na umiestnenie podniku. Takýto argument by sa preto mal vzťahovať na všetky spracovateľské podniky, ktorých vzťah s výrobcami je spojený s organizáciou trhu, na ktorom pôsobia. Prijatie tohto argumentu by bolo v rozpore s prísnym výkladom poľnohospodárskych usmernení, ktorý však treba vziať do úvahy, pokiaľ ide o výnimku zo všeobecného pravidla nezlučiteľnosti pomoci.

([33]) Rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. decembra 2005, vec T-200/04, bod 46: „Zo znenia a celkovej štruktúry týchto ustanovení vyplýva, že v bode 11 usmernení sa zásadne rozlišuje medzi poľnohospodármi a činnosťou poľnohospodárskej výroby na jednej strane a spracovateľskými podnikmi a spracovateľskou činnosťou na druhej strane. Iba pomoc na kompenzovanie škôd, ktoré utrpeli poľnohospodári, a to pri výkone činnosti poľnohospodárskej výroby, sa môžu schváliť na základe tohto bodu.“

([34]) List Komisie K(2003) 910 v konečnom znení z 2. apríla 2003, http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2002/n729-02.pdf

([35]) List Komisie SG(2000) D/103852 z 25. mája 2000, http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2000/n083-00.pdf

([36]) List Komisie SG(2000) D/108955 z 5. decembra 2000, http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/peche-2000/n185-00.pdf

([37]) List Komisie zo 6. decembra 2002, http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2002/n657-02_fr.pdf

([38]) Rozhodnutie Komisie z 2. februára 2001, Ú. v. ES C 263, 19.9.2001, s. 16.

([39]) List Komisie K(2002) 3211 z 2. septembra 2002, http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2002/n331-02.pdf

(83) Pomoc navrhovanú talianskymi orgánmi preto nemožno schváliť na tomto právnom základe.

(84) Talianske orgány takisto označili bod 3.4 uvedených poľnohospodárskych usmernení za právny základ štátnej pomoci. Podľa tohto bodu Komisia prijme v jednotlivých prípadoch všetky opatrenia pomoci, ktoré nie sú zahrnuté v poľnohospodárskych usmerneniach, pričom zohľadní zásady vysvetlené v článkoch 87, 88 a 89 zmluvy, spoločnú poľnohospodársku politiku a politiku Spoločenstva v oblasti rozvoja vidieka. Ako sa uvádza v predchádzajúcich odsekoch, na uvedené opatrenia pomoci (pomoc spracovateľským podnikom vo forme kompenzácie škôd spôsobených nepriaznivými poveternostnými podmienkami) sa osobitne vzťahuje bod 11.3 usmernení, ktorý ich vylučuje z poskytnutia pomoci, takže bod 3.4 sa neuplatňuje.

(85) Pre úplnosť Komisia skúma, či sa usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu podnikov v ťažkostiach nevzťahujú na tento prípad. Prvou podmienkou poskytnutia štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu je, že príslušný podnik sa považuje za podnik v ťažkostiach v zmysle usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu podnikov v ťažkostiach ([40]). Z informácií, ktoré má Komisia k dispozícii, nevyplýva, že v čase notifikácie pomoci bol podnik v ťažkostiach v zmysle uvedených usmernení. Jediným známym náznakom ťažkostí je skutočnosť, že pre značné pasíva v roku 2003 bola potrebná rekapitalizácia podniku. Súkromní akcionári zasiahli v decembri 2003 s cieľom rekapitalizovať podnik, pričom celú verejnú podporu vynaložili na zbytočnú reštrukturalizáciu. Okrem toho, spoločnosť už dostala pomoc na reštrukturalizáciu schválenú Komisiou v roku 1999 ([41]). Pokiaľ od konca obdobia reštrukturalizácie uplynulo menej ako desať rokov, nie je možné poskytnúť žiadnu novú pomoc na reštrukturalizáciu na základe jednotnej zásady pomoci uvedenej v bode 3.2.3 usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu. Komisia chce v každom prípade zdôrazniť, že príslušný členský štát je v súvislosti so svojou povinnosťou spolupracovať s Komisiou povinný poskytnúť všetky informácie, ktoré tejto inštitúcii umožnia overiť si, že sú splnené podmienky udelenia výnimky, o ktoré tento štát žiada ([42]). V tomto prípade sa talianske orgány nikdy neodvolávali na uplatnenie usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu a neposkytli ani žiadny dokument, ktorý by Komisii umožnil preskúmať údaje na základe týchto usmernení, a to aj napriek pokynom, ktoré Komisia poskytla v odôvodnení 44 rozhodnutia o začatí konania.

Iné pochybnosti, ktoré Komisia vyjadrila v čase začatia konania

(86) Informácie, ktoré Komisia mala k dispozícii v čase začatia konania, naznačujú, že spoločnosť Sadam ISZ a spoločnosti, najmä SAM a FINBIETICOLA Spa, ku ktorým táto spoločnosť priamo alebo nepriamo patrila, naznačovali, že mohli zaznamenať pokles výnosov tohto podniku.

(87) Keďže spoločnosť Sadam ISZ počas konania úplne prešla pod kontrolu spoločnosti Eridania Sadam, Komisia konštatuje, že vedúca spoločnosť bola schopná plniť si svoje záväzky voči kontrolovanej spoločnosti, pričom jej umožnila pokračovať v jej činnosti aj so zreteľom na značné investície schválené v rámci plánu reštrukturalizácie zavedeného v roku 1999/2000 a na rekapitalizáciu, ktorá sa uskutočnila v roku 2003/2004. Preto, ako sa uvádza v odôvodnení 75, sa nezdá, že podnik je v ťažkostiach, čím sa vylučuje uplatnenie usmernení o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu.

(88) V rozhodnutí o začatí konania sa ďalej uvádzalo, že keby sa aj z nejakého dôvodu zásada kompenzácie uvedená v bode 11.3 usmernení dala na Sadam ISZ uplatňovať (*quod non* v tomto štádiu konania), referenčné obdobie, ktoré talianske orgány použili na výpočet pomoci, by bolo nesprávne. Keďže bod 11.3 usmernení sa z uvedených dôvodov nepovažoval za uplatniteľný, nie je v rámci rozhodnutia o začatí konania potrebné skúmať túto poslednú vznesenú pochybnosť.

VII. **ZÁVER**

(89) So zreteľom na uvedené dôvody sa Komisia domnieva, že štátna pomoc vo výške 3 500 000 EUR, ktorú Taliansko zamýšľa poskytnúť v prospech cukrovaru vo Villasore, ktorý je vo vlastníctve spoločnosti Sadam ISZ, nie je zlučiteľná so spoločným trhom,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna pomoc vo výške 3 500 000 EUR, ktorú Taliansko zamýšľa poskytnúť v prospech cukrovaru vo Villasore, ktorý je vo vlastníctve spoločnosti Sadam ISZ, nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

([40]) Ú. v. ES C 288, 9.10.1999, s. 2.
([41]) List Komisie SG(2000) D/103781 z 19. mája 2000. http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-1999/n157-99.pdf
([42]) Rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. júna 2005, Regione autonoma della Sardegna/Komisia, vec T-171/02, Zb. 2005, s. II-2123, bod 129.

Poskytnutie uvedenej pomoci preto nie je oprávnené.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Talianskej republike.

V Bruseli 16. júla 2008

Za Komisiu
Mariann FISCHER BOEL
členka Komisie